

ref. c. 6. Episcopi autem nomine hic venit is cuius est ordinare (D'Annib. n. 406 nota 19, et, si agitur de ordinibus exercendis, is in cuius dioecesi clericus irregularis domicilium (non nudum quasi-domicilium) habet. Extenditur potestas dispensandi, utpote late interpretanda, ad irregularitates de quibus dubium est utrum ex defectu an ex delicto oriantur.

b) In irregularitatibus dubiis, ad cautelam, ita ut, si postea appareat impedimentum adfuisse, nulla requiratur dispensatio a R. P. pro ordinibus seu suscipiendis, seu exercendis. (Gasp. n. 230)

c) In irregularitatibus ex defectu, etiam occulto, tantum ex causa graviori et urgente. Haec dispensatio probabilius absoluta erit, si ad ordines suscipiendos concessa fuit; si vero data est ad ordines exercendos, quamprimum ad S. Sedem erit recurrendum. (D'Annib. l. c.; Gasp. n. 231)

3° Praelati Regulares cum suis subditis in omnibus irregularitatibus, excepta ea quae oritur ex homicidio voluntario. Ita concessit S. Pius V Const. *Ad immarcessibilem*, 6. Febr. 1567. (S. Alph. n. 469) Attamen varia dubia de extensione et usu hujus concessionis aliarumque similibus moventur: quae videsis ap. Piatum. (Prael. J. Reg. II. p. 90 seqq.) In praxi consulat unusquisque ordinis sui privilegia.

Insuper generale privilegium tributum est professioni religiosae ad tollendam irregularitatem e defectu natalium (Decr. l. 1. t. 17. c. 1); manet tamen interdicta, sine speciali dispensatione, promotio ad praelaturas etiam regulares. Eundem effectum tribuunt communiter Canonistae (Schmalzgr. in. l. 1. Decr. t. 17. n. 6) votis simplicibus in Societate Jesu nuncupatis: quia Regulares proprio sensu constituunt, non quia iste effectus tamquam speciale privilegium concessus fuerit Soc. Jesu, ut opinatur Gasparri. (op. cit. n. 247) Igitur, cum censeamus eos qui vota simplicia in aliis ordinibus stricte dictis nuncupant, esse et ipsos Regulares proprie dictos (n. 74.) eundem effectum probabilius his quoque votis agnoscendum ducimus. Contradiciunt tamen plerique recentiores (Piat. op. cit. I. p. 158), quia censent professos votorum simplicium nondum esse vere Regulares. (1)

(1) Gasparri (l. c.) censet S. C. Ep. et Reg. 20 Jan. 1860 expresse adhaesisse huic opinioni, quando interrogata num provinciales cum hujusmodi professis dispensare possint in defectu natalium, respondit: "Affirmative, pro prima tonsura et ordinibus minoribus, quatenus provinciales ex apostolico indulto legitime gaudeant facultate dispensandi super dicta irregularitate eaque revocata non fuerit." (Bizz. Coll. p. 909) Verum S. C. de re prorsus diversa, vid. de facultate dispensandi, interrogata, de ea sola respondet; si de privilegio praesenti tacet, inde concludi tantum potest, eam noluisse praejudicium alterutri sententiae inferre, sicut jam antea consulto abstinuerat a condicione illorum professorum definienda. Cfr. n. 74.

4° Confessarii Regulares, saltem si talis facultas ipsis a Superioribus suis concessa fuit, dispensare possunt cum saecularibus in omnibus irregularitatibus pro quibus idem licet episcopis cum subditis suis, ut concessit Sixtus IV (Const. *Sedes Apostolica*) Ordini Minimorum, et confirmavit Julius II. (Const. *Dum ad sacrum*) Insuper, per communicationem cum Passionistis (Rescripto Pii VI, 27 Maii 1789), dum sacris missionibus vel exercitiis tradendis incumbunt, dispensare possunt, pro foro conscientiae et in actu sacramentalis confessionis tantum, ab omnibus irregularitatibus occultis etiam specialem, expressam et individuum mentionem exigentibus. (Ball. P. n. 626)

Attende nullam dispensationem esse petendam, quando delictum occultum, ex. gr. homicidium, sine gravi periculo manifestari nequit (D'Annib. l. c.): nemo enim tenetur ad prodendum crimen suum quo sibi infamiam, aliis scandalum generet. Cfr. Vol. I. n. 140.

CAPUT II.

DE SINGULIS IRREGULARITATIBUS.

§ I. DE IRREGULARITATIBUS EX DELICTO.

633. I. Ex iteratione baptismi irregulares fiunt qui rebaptizatur, qui ministrat rebaptizanti, qui rebaptizat, modo a singulis culpa gravis committatur. (n. 117 seqq.) Attamen, ex Decr. i. 5. t. 9. c. 2, qui ministrat in occulta iteratione baptismi, irregularitatem non incurrit; unde probabilius idem dicendum de occulte rebaptizato vel rebaptizante. (Gasp. op. cit. n. 324) Similiter solvendus est casus quo alterutri actioni baptizandi aliquid ad valorem requisitum desit: sic enim non habetur, sensu stricto, iteratio baptismi. Tandem si quis jam baptizatum iterum sub condicione rebaptizat, sed absque dubio rationabili de valore prioris baptismi, juxta communiorem sententiam (Bened. XIV, de Syn. l. 7. c. 6. n. 2 seqq.) fit irregularis. Nihilominus sententia contraria probabilis est, quia per condicionem adjectam excluditur error rebaptizantium, contra quem ista irregularitas lata est. (Gasp. n. 329)

II. Ex sollemni exercitio ordinis non suscepti irregularis fit probabilius solus clericus (S. Alph. n. 359): quia titulus Juris (Decr. l. 5. t. 28) quo haec poena statuitur, inscriptus est: *De clerico non ordinato minis-*

trante. Item probabilius non prohibet ab exercendis ordinibus jam susceptis, sed tantum ab aliis suscipiendis. (Gasp. n. 352)

Ut autem ex hoc capite irregularis fiat, clericus debet serio et ex temeraria praesumptione ponere actum notabilem sacri ordinis non suscepti, et quidem sollemniter, seu ea ratione qua idem actus a solis ordinatis exerceri solet. Hinc irregularis fit clericus ordinis inferioris qui functiones diaconi in Missa sollemni agat, minime vero qui in eadem subdiaconum agat, paratus absque manipulo (1), vel qui, nondum diaconus, ad lotionem pedum in Coena Domini Evangelium canat sine stola (2) : non enim sollemniter ministrant. Neque probabilius fit irregularis diaconus qui, sine commissione sacerdotis, sollemniter baptizat vel Eucharistiam ministrat (quamquam contrarium opinatur communis sententia) : nam ad talia praestanda ordinatus est, et per commissionem illam nihil recipit nisi jurisdictionem. Sed, juxta communem sententiam (D'Annib. n. 411. nota 23), irregularis fit qui, per saltum promotus, ordinem praetermissum sollemniter exercet, ex. gr. qui tantum subdiaconus ordinatus esset presbyter et in Missa evangelium cum stola legeret.

III. Ex violatione censurae irregularis fit clericus qui, excommunicatione, suspensione vel interdicto irretitus, ordinem sacrum sollemniter exercet : quod exercitium intellege sicut in irregularitate praecedente. Idem valet de scienter celebrante in loco nominatim interdicto. (6ⁱ Decr. l. 5. t. 11. c. 18) Quatenus eadem irregularitas oriatur e violatione suspensionis vel interdicti quae non sint censurae proprie dictae, vide n. 616. (3)

(1) Attamen respondit S. C. R. 18 Dec. 1875 (Gard. t. 5. n. 4269) : " Extra casum absolutae et praecisae necessitatis non posse a superioribus permitti ut clericus in minoribus pro subdiacono suppleat in Missis sollemnibus, paratus absque manipulo „ et episcopo consulenti commendavit ut contrariam consuetudinem abscindere curaret.

(2) In determinandis actionibus quibus irregularitas haec inducitur, videtur habenda ratio consuetudinis qua quaedam minus alta officia usurpari possunt sine irregularitate, modo omissione alicujus ornamenti agnoscatur ordinis defectus. Secus enim non apparet quomodo conciliari possint haec duo quae communiter traduntur (Ball. P. n. 631 ; Hilarius, p. 300) irregularem non fieri qui subdiaconatum non susceptum exerceat in Missa, modo non deferat manipulum, irregularem vero fieri qui diaconatum in Missa exerceat, licet stolam non deferat.

(3) Veteres, ut S. Alph. (n. 361), plures enumerant irregularitates quae ex mala susceptione ordinum oriuntur. Hae tamen rectius (D'Annib. n. 412 ; Ball. P. n. 634) dicuntur suspensiones, ideoque per Bullam *Apostol. Sedis* abolitae sunt, iis exceptis quas supra (n. 620) commemoravimus.

§ 2. DE IRREGULARITATIBUS EX DEFECTU.

634. I. Ex defectu natalium irregulares sunt omnes et soli illegitimi, i. e. quicumque extra matrimonium legitimum nati sunt. Quodsi forte in dijudicanda matrimonii legitimitate discrepat jus civile a canonico, huic soli standum est : quod e jure exclusivo Ecclesiae in materiam matrimonialem liquet. Inde etiam liquet non esse habendam rationem legitimationis quae facta sit a civili principe, si cum legitimatione Juris canonici non concordat.

Quotiens dubia est illegitimitas, puta infantis expositi, non est urgenda irregularitas. (n. 631. III) Idem dicendum de eo qui in statu civili vel libris parochialibus descriptus sit ut legitimus, quamvis publice a parentibus ceterisque habeatur ut e commercio adulterino natus. (S. C. C. 27 Jun. 1857 ; Act. S. S. t. I. p. 352) Multo minus censendus est irregularis is cujus natalia illegitima nota sunt tantum mulieri conjugatae ejusque complici vel etiam marito : quia jure censetur legitimus. Secus vero dicendum foret si quis facto et jure illegitimus foret, quamquam forsitan natalium illegitimitas ceteros lateret. Hic tamen quandoque excusari posset a dispensatione petenda, quia id sine gravi infamia sua vel parentum suorum facere non posset. (S. Alph. n. 420) Tandem ut legitimi habentur a Jure (Decr. l. 4. t. 17. c. 14) nati e matrimonio invalido quidem, sed bona fide, saltem unius partis inito, dummodo, praemissis vel dispensatis bannis, in facie Ecclesiae contractum fuerit.

Cessat praedicta irregularitas imprimis matrimonio legitime inter parentes contracto (Decr. l. c. cc. 1 et 6) ita ut legitimi fiant per omnia aequales legitime natis, excepta promotione ad episcopatum vel cardinalatum. Sed ad hunc effectum obtinendum necesse est ut illegitimus natus sit e parentibus qui, vel conceptionis, vel saltem nativitatis ejus tempore, legitimo matrimonio ineundo apti essent : atque is dicitur filius *naturalis*. Minime vero legitimatur per subsequens matrimonium *spurius* seu natus e copula adulterina vel incestuosa, nisi forte per rescriptum a legitimo Superiore obtentum declaratus fuerit legitimus : quae clausula dispensationibus concessis in impedimentis ex. gr. consanguinitatis, affinitatis, etc., apponi solet. Cfr. n. 632. V. dicta de legitimatione assequenda per dispensationem vel professionem religiosam.

635. II. Ex defectu corporis irregulares sunt ii omnes et soli, qui ob aliquem defectum corporalem Sacrum celebrare aut omnino, aut decenter nequeant. Ut autem quis decenter celebret, necesse est ut nec res sacras periculo irreverentiae exponat nec populo horrorem injiciat,